

Coses de la vida

SOCIETAT

Un objectiu llargament reivindicat

Catalunya es dota del primer pla integral de salut mental

El programa implica totes les conselleries amb alguna cosa a aportar al pacient

Persegueix millorar la vida del malalt i del seu entorn, i reduir l'estigma social

VÍCTOR VARGAS LLAMAS
BARCELONA

Tantes arestes com facetes vitals. Les necessitats de les persones amb problemes de salut mental transcendeixen la dimensió estrictament sanitària. Una realitat que es manifesta en el dia a dia d'aquesta població així com en el dels que conformen el seu entorn directe, i que, no obstant, no havia trobat fins ara una rèplica adequada en forma dels serveis proveïts pels poders públics.

La Generalitat presenta avui el *Pla integral d'atenció a les persones amb trastorn mental i addiccions*, un projecte que compta amb el beneplàcit inicial de les entitats socials del sector de la salut mental, que han constatat que, per primera vegada, l'estratègia s'ha abordat des d'una perspectiva transversal. Les entitats han consensuat el seu contingut amb els departaments de Salut, Benestar Social i Família, Ensenyament, Justícia, Empresa i Ocupació, Interior i Economia i Coneixement. Una fita inèdita, tradicionalment reivindicada per les organitzacions i que aquesta vegada ha fructificat amb l'arbitratge de Presidència, que ha evitat algunes pugnes competencials entre els departaments interessats, explica Enric Arqués, president del Fòrum de Salut Mental.

QÜESTIONS PRÀCTIQUES // La Generalitat, entitats representatives de persones amb aquesta problemàtica, famílies, proveïdors i professionals del sector han deixat consignats els principals objectius a complir: millorar l'atenció i la qualitat de vida dels afectats i del seu entorn; aplicar estratègies de promoció, prevenció, atenció i reinserció social i laboral; afavorir la seva participació com a ciutadans i reduir desigualtats, així com disposar d'un instrument de planificació i prioritització de polítiques públiques.

«S'ha d'adaptar l'àmbit de la salut mental al nivell social i econòmic del país i tenir en compte que afecta diferents àrees de la vida: feina, formació, àmbit legal...», exposa

Arqués. Dos eixos sobre els quals es vol avançar en assumptes com «l'accés a la vivenda, l'atenció a nens i joves i la promoció d'entorns inclusius», entre altres aspectes fonamentals que destaca el president de la Federació Catalana d'Entitats de Salut Mental en Primera Persona, Edgar Vinyals. I qüestions pràctiques, com «definir millor els itineraris per evitar pelegrinatges per diferents serveis fins a trobar l'adequat», diu.

Es tracta d'una iniciativa estretament lligada a la necessitat «de

potenciar la inclusió social i participativa de les persones amb aquesta problemàtica», alhora que s'intensifica la pedagogia perquè la resta de la comunitat conegui aquesta realitat i es puguin eradicar prejudicis», destaca Vinyals. Una realitat que qualsevol pot viure el dia de demà en primera persona: segons dades de la Generalitat referents al 2013, la població catalana de 15 o més anys té el 12,4% de possibilitats de patir un trastorn mental.

L'impacte social d'aquests trastorns té un cost estimat d'entre el 3% i el 4% del PIB a Europa. Per això «l'aspecte econòmic és determinant» per impulsar el pla i reduir despesa pública, diu Vinyals. No obstant, el director de docència i investigació de l'Institut de Neuropsiquiatria i Addiccions del Parc Salut Mar, Antoni Bulbena, alerta de la pertinència de mantenir la prioritat en el pacient i el seu entorn. «El pla no pot comportar un estalvi en primera instància davant tantes necessitats que s'han de cobrir. Els que vivim la situació des de primera línia sabem que només es pot arribar a reduir costos a llarg termini i si les coses es fan bé», destaca el psiquiatre.

ACCIONS EFICACES // ¿I quines prioritats es perceben com les més flagrants des d'aquesta primera línia? «Primer, els problemes greus, les patologies psicòtiques; en un segon bloc, els malalts d'ansietat i/o depressió, i a continuació problemes específics com l'increment de suïcidis, sobretot entre els joves», argumenta Bulbena. L'abordatge de tot això necessita una perspectiva «integral», que el doctor considera «necessària» perquè aquesta vegada «les bones intencions es converteixin en accions eficaces», i les persones amb trastorn mental i les que les envolten recuperin un aspecte imprescindible: «la llibertat». «Les patologies mentals requereixen mesures que alleugereixin les limitacions de l'afectat per millorar la seva independència i la del seu entorn».

El pla es presenta avui, però des que es va constituir la comissió in-

la història

PROCÉS LLARG I COMPLEX

REIVINDICACIONS

➤ Les reivindicacions del sector de la salut mental per integrar tots els departaments de les polítiques públiques catalanes en l'estratègia a seguir es remunten a molts anys enrere. Més fins i tot que el 2002, quan per primera vegada van demanar formalment a la Generalitat que donés prioritat a l'atenció de la salut mental des de les diferents perspectives. Malgrat diversos intents posteriors, no va ser fins al 2013 quan es va constituir la comissió interdepartamental de salut mental, que ha impulsat el pla que avui veu la llum.

ÀMPLIA REPRESENTACIÓ

➤ En el *Pla integral d'atenció a les persones amb trastorn mental i addiccions* hi participen les següents entitats: AMMFEINA, Associació Pro Salut Mental de Catalunya, Consorci de Salut i Social de Catalunya, ENCAIX, Federació de Salut Mental de Catalunya, Fòrum Salut Mental, La Unió Catalana d'Hospitals i el Consell Assessor de Salut Mental i Addiccions.

El pla integral de salut mental era una reivindicació històrica del sector.

La probabilitat de la població catalana adulta de patir un trastorn mental està al voltant del 12%

La iniciativa incideix en aspectes com l'accés a la vivenda, la justícia, la formació i la inclusió social i laboral

terdepartamental de salut mental, el mes d'abril de l'any passat, «ja s'han anat aplicant algunes de les mesures bàsiques», exposa Arqués. Vinyals especifica alguns d'aquests avanços, com la incorporació de Cultura –«per treballar contra els estereotips socials»– i Justícia –«per a qüestions com la revisió dels procediments d'incapacitació»– al projecte.

Les parts implicades són conscients que el pla és «a llarg termini», com explica Arqués. «No s'han de fer castells en l'aire. Amb l'actual situació econòmica no es podran fer les coses al ritme que ens agradaria. Hem de ser realistes, establir prioritats i aprofitar aquest consens històric per millorar les condicions de les persones amb trastorn mental i combatre la seva estigmatització», conclou el president del Fòrum de Salut Mental. ≡

GRAN BARCELONA ▶ La recuperació de solars buits està en auge → P. 34 i 35

LA PROPOSTA ▶ Festival de curts fantàstics i friquis a Cerdanyola → P. 37

EL PERIÓDICO

Un veí més

El centre Menni aplica amb èxit un model de pisos compartits amb suport professional per donar autonomia a malalts mentals

V.V.L.
BARCELONA

Avui és jardiner, es guanya la vida entre flors i arbustos i passa desapercebut entre els veïns, però no fa gaire temps T. deambulava pels carrers, aïllat, subsistint sense un sostre on passar la nit. Un greu altercat públic en què es va veure implicat i la seva posterior detenció va ser l'episodi que, paradoxalment, va fer que canviés la seva sort. Va servir perquè li fos detectada una patologia mental i ingressés al Centre Hospitalari Benito Menni, a Sant Boi de Llobregat. Ara, anys després, T. pot passar dies i dies sense trepitjar el centre sanitari. Viu en un pis que comparteix amb altres companys, tots amb un perfil psicològic similar i idèntiques ganes de ser un més al barri.

«És emocionant escoltar-lo quan parla d'ell mateix, de com és ara i de com ha canviat tot des d'aquella nit», diu Alberto García, coordinador del programa *Llars amb suport*, en el qual participa T. Sens dubte, la història seria molt diferent si el diagnòstic s'hagués produït unes quantes dècades enrere. Llavors, quan aquests centres eren encara coneguts com a manicomis, li haurien tocat cures de son, teràpies de xoc i, en un episodi agut, fins i tot la camisa de força. Ara comparteix «un espai de vida quotidiana que possibilita la seva integració social amb gran qualitat de vida» sense perdre de vista les seves necessitats mèdiques, afegeix García.

El programa es va començar a

posar en marxa fa gairebé 40 anys, el 1975, i des d'aleshores s'ha consolidat com un model d'èxit que s'ha anat estenent a altres centres de Catalunya i d'Espanya. Consisteix a distribuir en habitatges petits grups d'entre tres i quatre persones amb patologies mentals greus. «La majoria responen a perfils psicòtics, com ara trastorns esquizofrènics, bipolars i d'altres de relacionats», detalla el coordinador de la iniciativa.

«Treballen, conviuen i s'integren amb plena normalitat en l'entorn», diu un coordinador

El projecte necessita més recursos per aprofitar tot el seu potencial i que sigui més eficaç

Allà reben el suport d'un equip de professionals format per educadors, psicòlegs, treballadors socials, infermers i un coordinador. Ells supervisen que els pacients adquireixin pautes de manteniment de l'estabilitat psicològica i desenvolupin rols «socialment significatius, com en l'entorn laboral», cada un amb un programa «individual» segons les seves necessitats, detalla García. El que és comú per a tots és que han

d'adquirir «el màxim grau d'autonomia», afegeix.

És una prova de la bona acollida que en els seus entorns coneixen la realitat d'aquests nous veïns i l'assumeixen amb naturalitat: «No representen cap risc per a l'entorn, assoleixen un nivell de plena convivència, s'integren, treballen i col·laboren amb normalitat, portant a casa la compra de veïns lesionats, per exemple».

Una nova vida

El Benito Menni pot donar cobertura a 38 dels seus pacients: places del tot «insuficients» per a les demandes reals que ha d'atendre el centre sanitari del Baix Llobregat, segons l'experiència de García. I apunta a millores possibles per perfeccionar un model que funciona –únicament un 2% va haver d'ingressar per crisis agudes durant el primer trimestre d'aquest any–, però que no ha aconseguit el seu ple potencial.

«Els models socials canvien, i en projectes com aquest és imprescindible la tasca interdepartamental per reforçar i millorar l'eficàcia del treball sanitari». Un horitzó que reclama més recursos i una utilització més audaç i eficaç d'aquests recursos. Com el que s'hauria de destinar per prestar més protagonisme al testimoni del pacient, el que es coneix com «l'expert des del punt de vista vivencial», un referent «molt valuós» per millorar els serveis i garantir que disfrutin de l'oportunitat de començar una nova vida. ≡

ANUNCIS OFICIALS

Ajuntament d'Òdena

Anunci

Exp.: G1022014001

El Ple de l'Ajuntament, en sessió ordinària que va tenir lloc en data 8 de juliol de 2014, va acordar:

Aprovar inicialment el Projecte de modificació puntual del Pla d'Ordenació Urbanística (PGOU) per excloure del Pre-catàleg d'elements d'interès definit en l'art. 115 de la normativa, l'element núm. 13 Polifibra del Nivell 3 – Edificis i elements d'interès (EEI).

De conformitat amb el que estableix l'article 85 del Text refós de la Llei d'urbanisme, aprovat per Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, es sotmet l'expedient a informació pública pel termini d'un mes, mitjançant la inserció d'anuncis al Butlletí Oficial de la Província, al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, a un diari de més divulgació, al tauler d'anuncis de l'Ajuntament i al web corporatiu.

Durant l'esmentat període, que comptarà a partir de l'endemà de la publicació de l'anunci al BOPB, l'expedient restarà a disposició de qualsevol persona que vulgui examinar-lo o obtenir-ne còpia, als a efectes de presentació d'al·legacions o observacions.

L'expedient als efectes de consulta, romandrà al servei d'urbanisme i podrà ésser consultat de dilluns a divendres, no festius, de 9 a 13'30 h.

Òdena, 9 de juliol de 2014

L'Alcalde. Pep Solé Vilanova

Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat

Anunci

Per Resolució número 5275/2013, de 25 de juny, es va aprovar la proposta d'assignació de numeració i/o renumeració de diferents immobles de la Ciutat, efectuada pel cap de la Secció de Cartografia i SIGT en els dos informes de dates 24 de gener i 24 de febrer de 2011.

Es sotmet a informació pública aquest acord pel termini de vint dies.

El text íntegre de la resolució ha estat publicat al B.O.P.B en data 30 de juny de 2014 i es publicarà extracte al D.O.G.C, tanmateix es pot consultar a les dependències del Servei d'Urbanisme i Activitats, carrer Migdia, núm. 5, 5a, planta, de l'Hospitalet de Llobregat.

L'Hospitalet de Llobregat, 2 de juliol de 2014.

Ajuntament de Sant Martí Sarroca

Anunci

Es fa públic que en sessió del Ple de 26 de juny de 2014 s'han adoptat els acords següents:

Primer.- Aprovar inicialment els Plecs de clàusules administratives generals de contractació de l'Ajuntament de Sant Martí Sarroca, adequats al Text refós de la Llei de contractes del sector públic (TRLCSP), aprovat pel Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre aplicables als tipus de contractes que s'indicaran.

Segon.- El text d'aquests Plecs és el mateix que apareix publicat en el BOPB de 4 de febrer de 2014 i en DOGC núm. 6556 de 6 de febrer de 2014, en referència als contractes de serveis, de subministraments, d'obres i instal·lacions, de concessió d'obra pública, a altres contractes administratius i als privats, adequats al Text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 3/2011, elaborat per la Diputació de Barcelona, que es reproduïu com annex a la present resolució.

Terçer.- Sotmetre l'expedient als tràmits d'informació pública i audiència dels possibles interessats, per un període de trenta dies hàbils,

als efectes de presentació de reclamacions i suggeriments, comptats a partir de l'endemà de la publicació de l'anunci en el BOPB.

Quart.- Publicar sengles referències dels acords adoptats i de l'anunci publicat al BOPB, en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya i a un mitjà de comunicació escrita diària.

Cinquè.- En cas de no haver-hi cap reclamació o suggeriment, trametre els referits Plecs amb la resta de l'expedient tramitat a la Comissió Jurídica Assessora per al seu informe preceptiu, per mitjà de la Conselleria de Governació i Administracions Públiques, tot això d'acord amb el que disposen els articles 278 del text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat pel Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, i 8.3.m) i 10.3 de la Llei 5/2005, de 2 de maig, de la Comissió Jurídica Assessora.

L'anunci relatiu als acords adoptats ha estat publicat en el Butlletí Oficial de la Província de Barcelona de 8 de juliol de 2014.

L'expedient podrà ser consultat per qualsevol persona interessada a la Secretaria General de la Corporació durant el termini d'informació pública al llarg del qual es podran formular al·legacions, reclamacions i suggeriments fins al dia 13 d'agost de 2014.

Ramon Carbó i Vert. Alcalde-president
Sant Martí Sarroca, 9 de juliol de 2014.

Ajuntament del Prat de Llobregat

Anunci

L'Ajuntament, reunint el dia 7 de juliol de 2014 en sessió ordinària de la Junta de Govern Local, aprovà provisionalment la modificació de l'Ordenança municipal de Preus Públics, per tal d'ampliar l'oferta formativa i d'aprovar nous preus de l'Escola Municipal de Música del Prat (EMMP).

De conformitat amb allò que preveu l'art. 17.1 del Reial Decret-Legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals, l'acord provisional de modificació, amb la seva corresponent ordenança, estaran exposats al públic durant trenta dies a comptar des de l'endemà de la publicació d'aquest anunci al Butlletí Oficial de la Província i en un diari de gran difusió de la província, perquè els interessats puguin examinar l'expedient i presentar-hi les reclamacions que considerin oportunes. Si transcorregut el període indicat no s'ha produït cap, els acords restaran aprovats definitivament.

El Prat de Llobregat, 10 de juliol de 2014
El tinent d'alcalde de l'Àrea d'Alcaldia,
Serveis Centrals i Economia
Rafael Duarte Molina